

Voorsprongfonds Hoger Onderwijs: instellingsverslag

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling Levenslang leren
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 98 61 – Fax 02 553 98 95
E-mail: levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be
Website: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunnen hogescholen of universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap een eindverslag op niveau van een project indienen voor de financiële ondersteuning die ze ontvingen voor het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs.

Wanneer moet u dit formulier uiterlijk terugbezorgen?

Eén projectverslag per project, samen met een fiche op niveau van de instellingen, moet ten laatste op 3 november 2023 elektronisch worden ingediend bij het departement Onderwijs en Vorming per mail aan levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be. In het onderwerp van de mail staat de melding "Verslag Voorsprongfonds + de naam van de instelling" opgenomen.

Waar vindt u meer informatie?

Meer informatie over de verslaggeving voor de projecten van het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs is te vinden in het document 'richtlijnen inhoudelijke beoordeling Voorsprongfonds'. Voor verdere vragen m.b.t. de inhoudelijke verslaggeving kunnen de instellingen terecht bij het Departement Onderwijs en Vorming, via levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be.

Algemene informatie

I

Vul hieronder de gegevens van de hogeschool of universiteit in.

naam Hogeschool West-Vlaanderen (Howest)
straat en nummer Marksesteenweg 58
postnummer en gemeente 8500 Kortrijk
voor- en achternaam van de Frederik D'hulster
gemachtigde voor de instelling
contactpersoon voor het plan Mieke Demeyere (mieke.demeyere@howest.be)
(inhoudelijk)

Gegevens over de projecten van de instelling

Geef in onderstaande tabel een overzicht van de projecten, en of er voor de optie van gezamenlijke rapportering gekozen wordt

De projectcode van het project dient de projectcode gebruikt bij indiening te zijn.

Een BIS project wordt direct onder het bijhorende project opgelijst.

Vink aan of het project voor een individuele of gezamenlijke beoordeling ingediend wordt.

Voor elk project dient een projectfiche volgens het voorgestelde sjabloon toegevoegd te worden.

projectcode	Projecttitel	Individuele beoordeling	Gezamenlijke beoordeling
WST-1	Argendaal: naar een toekomstgericht en rationeel hoger onderwijsaanbod in West-Vlaanderen	x	
WST-2	Versterken van de 21st century skills in de Howest curricula	x	
WST-3	Flexibel aanbod voor werkstudenten via aansluiting van onderwijskwalificerende en beroepskwalificerende trajecten op niveau 5 – strategische samenwerking met Syntra		x
WST-4	Versterken van een divers aanbod modulaire en flexibele opleidingen via afstandsonderwijs	x	
WST-5	Howest thematische Academies voor professionalisering met en voor het werkveld in de onderzoeksspeerpunten van Howest	x	
WST-6	Online opleiding voor werkplekcoaches (mentorenvorming)		x
WST-7	Doordacht digitaal: naar een doordachte mix van online en campusonderwijs aan Howest	x	
WST-8	Educatieve technologie ter versterking van het hoger onderwijs	x	
WST-10	Howest Expertise op de werkvloer beschikbaar maken via online LEARNING SNACKS	x	
LNO2	LNO ² Lerend Netwerk Onderwijsondersteuners Vlaanderen		x
WST-501	Vakdidactiek cluster nijverheid educatieve graduaatopleidingen en verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs		x
WST-502	Remediëring na instaptoetsen lerarenopleidingen		x

Verslag op niveau van de instelling

In welke mate hebben de projecten van het Voorsprongfonds een effect gehad op het algemeen beleid en/of het onderwijsbeleid van uw instelling?

Geef hierbij kort in te gaan op elk speerpunt waarvoor er projecten liepen.

Speerpunt 1: Naar een toekomstgericht en wendbaar opleidingsportfolio

Binnen de schoot van Vlhora werden 2 gezamenlijke projecten ter versterking van de lerarenopleidingen gerealiseerd. Het project "**Vakdidactiek in nijverheidsvakken**" is een gezamenlijke inspanning van de lerarenopleidingen secundair onderwijs. Binnen dit project werd een toegankelijke online databank gerealiseerd waarin hoogwaardig vakdidactisch materiaal beschikbaar wordt gemaakt voor (toekomstige) leerkrachten nijverheidsvakken. Dankzij dit project werd een solide basis gelegd voor materiaalontwikkeling en -deling. Daarnaast realiseerde het project ook het versterken van een duurzame samenwerking tussen het werkveld, de hogescholen, pedagogische begeleidingsdiensten en studenten met betrekking tot de professionele vakdidactisch ontwikkeling van (toekomstige) leraren. Het werkveld en de lerarenopleiders worden blijvend uitgenodigd om de databank van het project te verkennen en, waar mogelijk, hier ook vanuit eigen expertise toe bij te dragen. Dit kan variëren van concrete lesmaterialen tot waardevolle websites, video's, tutorials, presentaties en andere bronnen die relevant zijn voor (praktijk)leraren nijverheidsvakken. Samen kunnen we zo een blijvende impact hebben op de vakdidactiek in nijverheidsvakken en de bredere onderwijsgemeenschap ondersteunen. In de lerarenopleiding zelf zal zo in de vakdidactische ateliers heel specifiek op de verschillende beroepenvelden ingespeeld worden door materiaal en projecten ter beschikking te stellen. Enerzijds als inspiratie maar anderzijds ook als good practices. Het hoofddoel van het project "**Remediëring**" was het ontwikkelen van een online, asynchroon, gedifferentieerd traject dat instappende studenten lerarenopleiding zelfstandig

kunnen doorlopen. Het traject omvat (digitaal) remediërmateriaal voor de vakken Nederlands, Frans en Wiskunde. Het project is gebaseerd op een Vlaanderenbrede analyse van bestaand materiaal en een intensieve samenwerking tussen vakexperten uit diverse lerarenopleidingen om nieuw kwaliteitsvol materiaal te ontwikkelen. De meerwaarde is dat studenten bij een tekort op de starttoets zelfstandig het online remediëringstraject kunnen afleggen zodoende hun kennis en vaardigheden bij te werken alvorens ze aan de opleiding starten of terwijl ze de opleiding volgen zijn. Dit past mooi in de visie van zelfregulerend leren van Howest.

Het **Argendael-project** heeft geleid tot een gestructureerde aanpak voor curriculumontwikkeling en een versterking van de samenwerking tussen de hogescholen in West-Vlaanderen, wat resulteert in meer efficiëntie, betrokkenheid van het werkveld en relevante opleidingen voor studenten. In academiejaar 2023-2024 werden 4 nieuwe opleidingen opgestart en werd de TNO-procedure doorlopen voor de opstart van 3 nieuwe opleidingen in 2024-2025. Gelijktijdig worden 2 bestaande bacheloropleidingen afgebouwd en wordt het dubbel aanbod graduaatsopleidingen gerationaliseerd. De ontwikkelde methodiek en documentatie dienen als waardevolle hulpmiddelen voor toekomstige beleidsbeslissingen met in het bijzonder het toekomstgerichte en rationele opleidingsaanbod tussen Howest en VIVES in West-Vlaanderen.

Het volgende project heeft geleid tot de ontwikkeling en integratie van **21st Century Skills** en andere relevante vaardigheden in het curriculum van Howest-opleidingen, waardoor afgestudeerden beter voorbereid zijn op de eisen van de moderne arbeidsmarkt. De ervaringen en benaderingen die in dit project zijn ontwikkeld, dienen als model voor toekomstige curriculumontwikkeling en beleidsbeslissingen binnen de instelling. Voor het domein Design & Technologie heeft het project geleid tot diepgaand onderzoek naar de belangrijkste soft skills en een prototype om deze vaardigheden te onderwijzen. Dit zal als model dienen voor de integratie van soft skills in technische opleidingen. In het domein Bedrijf & Organisatie lag de focus op data-driven skills, inclusief de ontwikkeling van een lessenspakket en praktische toepassingen. In het domein Mens & Welzijn werd een lessenspakket ontwikkeld voor digitale softskills. Het project heeft ook geleid tot de ontwikkeling van ondersteunende middelen voor docenten, zoals een zelfscan en persoonlijke coaching om hen te adviseren over het gebruik van digitale vaardigheden in hun lessen. Dit zal docenten helpen bij het verbeteren van hun didactische aanpak.

Het project '**Flexibele leerwegen naar een niveau 5 onderwijskwalificatie**' heeft geleid tot een methodiek voor curriculummapping tussen bacheloropleidingen, graduaatsopleidingen en beroepskwalificerende trajecten van niveau 5, georganiseerd door de partner Syntra West. De inzichten uit diverse pilots (personal trainer, internet of things) vormen een kapstok binnen het Howest onderwijsbeleid om dit verder uit te breiden naar andere opleidingen en de afstemming met het aanbod van onderwijspartner Syntra West te optimaliseren. Dit biedt meer mogelijkheden voor flexibele leertrajecten voor de doelgroep werkstudenten binnen Howest in samenwerking met andere onderwijsverstrekkers zoals Syntra West.

Speerpunt 2: Levenslang leren binnen het hoger onderwijs verder uitbouwen

De projecten onder speerpunt 2 hebben geleid tot strategische keuzes voor LLL binnen Howest met name in termen van het aanbieden van LLL-trajecten en de profilering van Howest op dit gebied. Het opzetten van een Lerend Netwerk **Afstandsleren** en het delen van resultaten en good practices hebben beleidsveranderingen gestimuleerd om de kwaliteit van afstandsonderwijs te waarborgen en te verbeteren. Binnen Howest werd de expertise versterkt over de haalbaarheid en effectiviteit van diverse afstandsonderwijsbenaderingen. De roadmap dient als leidraad voor verdere ontwikkelingen en innovaties op het gebied van afstandsleren.

Bij de oprichting van leermogelijkheden in de vorm van '**thematische academies en Massive Open Online Courses (MOOC's)**' zijn flexibiliteit, diversiteit in leerformats en evaluatie van de effectiviteit centrale elementen. Deze effecten helpen bij het ontwikkelen van toekomstige strategieën voor onderwijs en levenslang leren. Concreet heeft het project geleid tot de succesvolle lancering van de Health Tech Academy, de XR-Academy en de Cyber Security Academy. Hierdoor zijn er nieuwe structuren en leeromgevingen gecreëerd om kennis en expertise over specifieke onderwerpen te bevorderen. De grondige evaluaties in termen van financiële balans en de organisatorische impact om de thematische Academies uit te breiden hebben geleid tot belangrijke lessen die zijn geïntegreerd in de handleiding 'How to Start an Expert-Academy'. Verder zijn er drie MOOC's in verschillende domeinen ontwikkeld die toegang bieden tot kennis en expertise aan een breed publiek en die levenslang leren vergemakkelijken. De opgestelde roadmap zal bijdragen aan een gestructureerde aanpak voor het creëren van online leerbronnen. De kennis verzameld in het project educatieve technologie (speerpunt 3) ondersteunde dit project.

Dankzij het Voorsprongfonds is er een meer gestandaardiseerde, kwalitatief hoogwaardige **mentorenopleiding** in Howest, die is afgestemd op de behoeften van de betrokken stakeholders en zich richt op het verbeteren van de competenties van mentoren. Er is tevens een consistentere kwaliteitsniveau in de mentorenopleidingen. De betrokkenheid van de stakeholders

zorgt voor een verbeterde samenwerking tussen de verschillende belanghebbenden en een breder draagvlak voor de opleiding. Het resultaat zijn beter voorbereide mentoren die effectiever zijn in het begeleiden van studenten.

De online **learning snacks** leiden tot een meer flexibel, gediversifieerd en aantrekkelijk leeraanbod voor studenten en levenslang lerenden aan de hogeschool. De Howest-brede nota bevat beleidsrichtlijnen met betrekking tot het ontwikkelen en implementeren van toekomstige learning snacks. Er is een strategische benadering van technologie-integratie in het onderwijsbeleid van Howest.

Speerpunt 3: Versterkt inzetten op digitale onderwijsvormen

Het project “**doordacht digitaal**” heeft geleid tot de succesvolle implementatie van blended leren op zowel curriculum- als cursusniveau en heeft de docenten voorzien van de nodige tools en zelfevaluatie-instrumenten om de kwaliteit van blended leren te waarborgen en te verbeteren. Deze effecten versterken en verbeteren de onderwijskwaliteit en de benadering van blended leren binnen Howest. Dit houdt in dat er nu een **gestructureerd kader en leidraad** beschikbaar zijn voor opleidingsverantwoordelijken om blended leren te realiseren. De ontwikkelde methodiek en tools zijn verspreid onder startende docenten en tijdens interne studiedagen. Dit heeft bijgedragen aan het vergroten van het bewustzijn over blended leren en de implementatie ervan in de onderwijsleeromgeving van Howest.

Over het algemeen kunnen we besluiten dat de resultaten van het project **educatieve technologie** bijdragen aan een meer technologie-geïntegreerd en professioneel onderwijsbeleid binnen de hogeschool, met een focus op het verbeteren van de onderwijservaring en het bevorderen van innovatieve lesmethoden:

- Het in kaart brengen van de huidige ervaringen van stakeholders en het verkennen van mogelijke oplossingen leidt tot een beter begrip van de behoeften van docenten en studenten.
- De inzichten vanuit de pilot-opstellingen en evaluaties over welke technologische oplossingen het meest effectief zijn in de onderwijscontext worden gebruikt bij het formuleren van beleidsaanbevelingen met betrekking tot technologie-integratie.
- De keuze voor een gezamenlijke Hybrid Active Learning Space met UGent zorgt voor meer samenwerking tussen instellingen en een gedeeld beleid (en middelen) op het gebied van actief leren en technologie.
- De aankoop en installatie van technologische oplossingen, inclusief uitgeruste lokalen en mobiele sets, resulteren in een modernere en meer technologie-ondersteunde leeromgeving.
- Het toevoegen van een luik voor de selectie van hardware en lokalen binnen de ABC-methode zorgt voor gestandaardiseerde benaderingen voor cursusontwerp en een betere planning van technologische middelen.
- De introductie van de rol Coördinator Digitaal Leren draagt bij aan een meer gestructureerde en gecoördineerde aanpak van digitaal leren binnen het vernieuwde organisatiemodel van de hogeschool.
- Het uitbreiden van de rol van key-user Educatieve Technologie resulteert in meer expertise en ondersteuning op het gebied van educatieve technologie.

Het project heeft bijgedragen aan de versterking van het bestaande **lerende netwerk LNO²**. Het doel om de expertisedeling, professionalisering en samenwerking op het gebied van digitale onderwijsvormen te bevorderen, is behaald. De bestaande LNO²-website is herwerkt om de werkzaamheden van het lerend netwerk zichtbaarder te maken voor docenten in het hoger onderwijs en het brede publiek in Vlaanderen en Nederland. Dit zal bijdragen aan de verbetering van het algemene beleid in Vlaanderen met betrekking tot digitale onderwijspraktijken en de kwaliteit van het hoger onderwijs.

De projectopvolging gebeurde via een interne stuurgroep Voorsprongfonds (bijlage: VSF.internestuurgroep) met regelmatige inhoudelijke en financiële status opvolging. Elk project heeft een financiële kostenplaats, die toelaat aan de projectleider om nauwgezet de financiële status op te volgen. Tussentijds werd ook gerapporteerd aan het Bestuurscomité, de Raad van Bestuur, het Single Auditoverleg en het Intern Auditcomité:

- RVB 23/11/2021 = aankondiging Howest projecten in het kader van het Voorsprongfonds op de Raad van Bestuur
- BC 19/01/2022 = goedkeuring projecten Voorsprongfonds door Bestuurscomité Howest
- SAO 28/10/2022 = rapportering over Voorsprongfonds op het Single Auditoverleg
- SAO 24/04/2023 = rapportering over Voorsprongfonds op het Single Auditoverleg
- IAC 23/10/2023 = rapportering over Voorsprongfonds op het Intern Auditcomité in het kader van de bespreking van de agenda van het Single Auditoverleg op 17/11/2023.

Hoe hebben de projecten van het Voorsprongfonds het opleidingsportfolio van uw instelling beïnvloed? Wat heeft een analyse van het opleidingsportfolio opgeleverd? Hoe werd deze analyse uitgevoerd?

Voornamelijk in het **Argendael project** i.s.m. VIVES werd het opleidingsportfolio aan de hand van een leidraad geanalyseerd en geoptimaliseerd, zowel met het oog op vernieuwing als rationalisatie. Een methodiek werd ontwikkeld om op een objectieve manier de dialoog aan te gaan inzake nieuwe programmatie en rationalisatie, zowel op kwantitatieve als op kwalitatieve basis. Dit heeft voor academiejaren 2022-23, 2023-24 en 2024-25 geleid tot enkele nieuwe opleidingen alsook de afbouw van enkele bacheloropleidingen en rationalisatie van dubbel aanbod van graduaatsopleidingen. Deze aanpak zal in toekomstige aanpassingen aan het opleidingsportfolio gehanteerd worden.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot nieuwe opleidingen? Of tot plannen voor nieuwe opleidingen?

Het project **Argendael** had als doel de regionale afstemming van het opleidingsaanbod met hogeschool VIVES te faciliteren en formaliseren. Vanuit de noden van het regionale werkveld werd afstemming bereikt over vernieuwing van het opleidingsaanbod. Hieruit zijn volgende nieuwe opleidingen voor Howest ontstaan:

- Academiejaar 2023-2024:
 - o Graduaat Travel Support
 - o Bachelor Built Environment
 - o Bachelor Sociale Readaptatiewetenschappen
 - o Bachelor Human Resources Management
- Academiejaar 2024-2025 (TNO procedure nog lopende):
 - o Bachelor Idea & Innovation Management
 - o Bachelor Cyber Security
 - o Bachelor na bachelor Sustainable Energy Management

De ontwikkelde methodiek zal de basis vormen voor verdere toekomstige afstemming van het opleidingsaanbod tussen Howest en VIVES.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot het schrappen van bestaande opleidingen of tot aanpassingen van het bestaande aanbod? Of tot plannen hieromtrent?

De opstart van nieuwe opleidingen heeft aanleiding gegeven tot rationalisatie met name het schrappen van volgende opleidingen:

- Bachelor Organisatie en Management
- Bachelor Energiemanagement
- Bachelor Netwerkeconomie

Ook werd een rationalisatieoefening uitgevoerd samen met VIVES inzake het dubbel aanbod van graduaatsopleidingen in de steden Brugge en Kortrijk. Voor de graduaatsopleidingen Graduaat Systeem en Netwerkbeheer, graduaat HR support en graduaat Internet of Things werden afspraken gemaakt om het aanbod vestigingsplaatsen te rationaliseren.

Ook werden diverse keuzetrajecten afgebouwd ten voordele van de nieuwe bacheloropleidingen.

Ondertekening door de rector of algemeen directeur

Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en de bijlages naar waarheid zijn ingevuld

datum 30 10 2023
 dag maand jaar

handtekening

voor- en achternaam Frederik D'hulster